

HRFs värdegrund

Om HRFs värdegrund

Hörselskadades Riksförbund (HRF) har i nästan ett århundrade bedrivit verksamhet för att stärka hörselskadade och tillvarata våra intressen i samhället. Under årens lopp har både vår organisation och våra värderingar utvecklats, i takt med samhället i stort. Det som började som en välgörenhetsorganisation blev efter hand mer av en patientorganisation, för att under senare decennier bli en intressepolitisk organisation av och för hörselskadade.

Denna värdegrund bygger på våra samlade erfarenheter från detta hundraåriga engagemang, men genomsyras av den människosyn och samhällsyn som organisationen står för i dag.

Värdegrunden visar hur vi i HRF ser på samhället och människorna som lever i det samt hur vi vill att individer och samhälle ska se oss. Den sammanfattar också hur vi vill förhålla oss både till omvärlden och till varandra.

HRFs värdegrund ska vara ett levande dokument som, precis som vår organisation, utvecklas över tid. På så sätt kan den fungera som en relevant vägledning för styrelser, andra förtroendevalda och medarbetare på alla nivåer inom HRF. Den kan också stärka identiteten, sammanhållningen och medvetenheten inom HRF, samtidigt som den hjälper oss att vara tydliga och trovärdiga gentemot medlemmar, givare och samhället i övrigt.

Värdegrunden – så passar den in bland HRFs styrdokument

Här anges vem vi är:

- **Stadgarna** slår fast varför vi finns – vårt ändamål som organisation (§ 1)
- **Värdegrunden** beskriver vilka värderingar som vi vill ska prägla och genomsyra våra ställningstaganden och vår verksamhet

Här anges vad vi vill:

- **Visionen** beskriver vårt yttersta mål
- **Intressepolitiska programmet** anger vad vi vill på längre sikt, vår färdriktning
- **Handlingsprogrammet** anger vad vi vill uppnå under en fyraårig kongressperiod
- **Verksamhetsplanerna**, som förbund, distrikt och föreningar tar fram för ett år i taget, beskriver hur och när vi tänker åstadkomma det som anges i handlingsprogrammet

Värdegrund för HRF

Vårt ändamål

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, vars ändamål är ”att tillvarata hörselskadades intressen samt värna våra mänskliga rättigheter genom att hävda vår rätt till delaktighet och jämlikhet på alla områden” (HRFs förbundsstadgar, § 1).

Vår vision

HRFs vision är ”ett samhälle där alla hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet. Ett samhälle där våra mänskliga rättigheter respekteras, och där vi kan förverkliga oss själva utan att hindras av okunskap, otillgänglighet eller brist på vård, stöd och hjälpmedel”.

(se Intressepolitiska programmet).

Vår syn på människan och samhället

Vi anser att alla människor kan vara fullt delaktiga och förverkliga sig själva om de får rätt förutsättningar utifrån sina individuella behov. Vi anser också att ett demokratiskt samhälle ska präglas av mångfald, jämlikhet och delaktighet, samt att alla som lever i detta samhälle har ett gemensamt ansvar för att genom beslut, handling och förhållningssätt forma samhället på ett sådant sätt att varje individ får de förutsättningar hen behöver för att kunna utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter.

HRFs syn på människan och samhället återspeglas i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och senare antagna FN-konventioner om rättigheter. Vi lägger särskild vikt vid konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, konventionen om barnets rättigheter och konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor.

Våra kärnvärden

- Jämlikhet
- Delaktighet
- Kunskap
- Trovärdighet
- Mod
- Engagemang

På de följande sidorna beskrivs HRFs sex kärnvärden.

• Jämlikhet

Vi anser att alla människor har lika värde, oavsett kön, ålder, fysisk och psykisk funktionsnedsättning, sexuell läggning, trosuppfattning, socioekonomisk bakgrund, språklig/kulturell identitet och andra, liknande faktorer.

Mångfald är en förutsättning för ett öppet, demokratiskt samhälle. Att människor med olika bakgrund, olika behov och olika åsikter möter varandra som jämlikar ger styrka, utveckling och välbefinnande. Människor med hörselskador och andra funktionsnedsättningar är en självklar och berikande del av denna mångfald.

Jämlikhet är inte möjligt utan jämställdhet. Vi anser att kvinnor och män har rätt till samma möjligheter, förutsättningar och inflytande i hela samhället och i alla skeden av livet.

Förhållningssätt

HRF ska vara en öppen, lyhörd och välkomnande organisation, där alla medlemmar kan se varandra som jämlikar, oavsett bakgrund och individuella förutsättningar. Vi arbetar kontinuerligt för att lyckas med det, genom att våga ifrågasätta oss själva och föra en konstruktiv dialog om hur vi bemöter varandra.

Vi tar alltid tydlig ställning mot fördomar och nedsättande attityder, olika former av diskriminering, funkofobi, rasism, sexism med mera. Vi säger ifrån när vi möter sådan intolerans, både i samhället i stort och inom vår egen organisation.

Vi agerar för att alla hörselskadade ska få samma möjligheter som andra i samhället, med de förutsättningar vi behöver för att kunna tillvarata våra rättigheter och fullgöra våra skyldigheter. Vi ställer aldrig olika grupper eller individer mot varandra; vi argumenterar utan att göra negativa jämförelser mellan "vi" och "dom".

Vi är vaksamma mot stereotyper och uttryckssätt som förminskar hörselskadade, befäster fördomar eller framställer oss som offer.

Vi respekterar den demokratiska processen. Det innebär att vi välkomnar en öppen debatt inom organisationen, men när ett beslut väl är fattat i demokratisk ordning respekterar vi att det är det som gäller.

• Delaktighet

Vi anser att alla har rätt att kunna vara delaktiga i samhället. Det är en fråga om respekt för den grundläggande principen om alla människors lika värde. Vi anser därför att alla hörselskadade har rätt att kunna ta del av och delta i arbetsliv, utbildning, fritidsliv, demokrati, debatt med mera – rätt att kunna utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter, precis som alla andra. Tillgänglighet och hörselvård är grundläggande förutsättningar för denna delaktighet.

Tillgänglighet, med god ljudmiljö, hörteknik, textning och visuell information, tolktjänst med mera, ska vara en självklarhet i vårt samhälle. Bristande tillgänglighet utestänger, hindrar och diskriminerar människor – det är otryggt, ojämlikt och odemokratiskt.

Hörselvård, med habilitering/rehabilitering och hjälpmedel efter behov, ger individuella förutsättningar för delaktighet. Vi anser därför att det ska finnas en jämlik, offentligt finansierad hörselvård av hög kvalitet, som alla som behöver kan få del av.

Även samhällets attityder till och kunskap om hörselskadade har avgörande betydelse. Full delaktighet för hörselskadade förutsätter att beslutsfattare och övriga allmänheten aktivt söker kunskap och möter hörselskadade som jämlikar.

Förhållningssätt

En av HRFs viktigaste uppgifter är att få människor att förstå hur det är att vara hörselskadad och vad som behövs för att vi ska kunna vara delaktiga. Det innebär att vi ställer krav på tillgänglighet och tillgång till hörselvård, samt väcker opinion och sprider kunskap om hörselskadades behov och rättigheter. Vi agerar på alla nivåer i samhället för att säkerställa resurser och lösningar som gör att hörselskadade kan förverkliga sig själva utan att hindras av okunskap, otillgänglighet eller brist på vård, stöd och hjälpmedel.

Vi uppmuntrar också enskilda att kräva sin rätt till delaktighet genom att söka den hörselvård de behöver och säga ifrån om bristande tillgänglighet.

Som medlemsorganisation ska vi leva som vi lär. I HRF visar vi respekt för varandras behov när det gäller tillgänglighet. Det innebär att vi ser till att HRFs verksamhet och de arrangemang vi helt eller delvis är ansvariga för är tillgängliga för personer med olika hörselskador. Vi strävar efter att alla ska kunna vara delaktiga i HRFs gemenskap, oavsett funktionsnedsättning.

• Kunskap

Vi anser att kunskap är en förutsättning för positiv utveckling, för såväl individ och samhälle som för vår egen organisation. Vi anser att hörselskadekunskap är en tillgång för alla.

Kunskap gör att hörselskadade kan utveckla självförtroende, insikt och kompetens som gör att vi kan påverka vår vardag. Kunskap gör att HRF som organisation blir starkare; en tydlig, trovärdig kraft med förmåga att övertyga och utöva inflytande över de villkor som formar hörselskadades tillvaro. Kunskap gör det också möjligt att fatta välgrundade beslut utifrån fakta vilket är viktigt i ett demokratiskt och jämlikt samhälle.

Förhållningssätt

Gedigen kunskap är grunden för allt HRF gör, både inom organisationen och i vårt utåtriktade arbete. Vi sprider kunskap genom vårt opinions-, informations- och påverkansarbete samt olika utbildningar inom vår organisation.

HRF ska vara den främsta auktoriteten när det gäller hörselskadade och hörselskadades behov och villkor i samhället – en självklar källa till kunskap för såväl hörselskadade själva som för beslutsfattare, media, forskare och allmänhet. Genom att samla och sprida hörselskadekunskap stärker vi vår ställning som en relevant och trovärdig kraft, fast förankrad i hörselskadades verklighet.

Vi genomför undersökningar, samlar in statistik, bevakar politiska processer, forskning, utveckling och debatt. Vi banar också väg för ny kunskap, bland annat genom att främja forskning och utveckling. Vi är källkritiska och noga med att alltid luta oss mot aktuella fakta, vetenskap och den erfarenhet som finns bland hörselskadade själva.

Kunskap föds även i mötet mellan människor. Därför möjliggör vi samtal mellan hörselskadade, bland annat genom att erbjuda olika forum för diskussion och utbyte av erfarenheter och tankar.

• Trovärdighet

Trovärdighet är en ovärderlig tillgång för en organisation. Men trovärdighet är en färskvara – något som måste förtjänas på nytt, varje dag. En trovärdig organisation måste därför basera sina ställningstaganden och ageranden på sakliga, välunderbyggda fakta och demokratiskt fattade beslut. Utgångspunkten ska vara kunskap, verklighetsförankring och tydlighet. Det en organisation säger sig stå för måste återspeglas i det organisationen faktiskt säger och gör.

HRFs trovärdighet börjar och slutar med att vi aldrig kompromissar med vår främsta uppgift: att tillvarata hörselskadades intressen.

Förhållningssätt

HRF ska vara en organisation att lita på. Medlemmar, andra hörselskadade, beslutsfattare och samhället i övrigt ska ha förtroende för det vi säger och det vi gör. Det får inte råda någon tvekan om att vi sätter hörselskadade främst och att vi står fria från kommersiella eller partipolitiska eller personliga intressen. Beslut ska vara förenliga med våra demokratiskt antagna styrdokument.

I HRF är vi noga med fakta; vi använder aktuell statistik och relevanta argument. Genom att utgå från samma siffror och argument i hela HRF blir vi tydligare, starkare och mer trovärdiga.

Även långsiktighet bidrar till vår trovärdighet. I tider av snabba förändringar är det viktigt att vi står stadigt på en grund av pålitlig kunskap och tidlösa värderingar.

När vi riktar kritik mot olika beslut och företeelser i samhället är vi sakliga och konstruktiva. Vi kan uttrycka oss skarpt, men går aldrig till personangrepp.

HRF är en intresseorganisation av och för hörselskadade. Det innebär att i stort sett alla förtroendevalda inom HRF är hörselskadade eller nära anhöriga till hörselskadade. Detta är en viktig del av vår trovärdighet som organisation; hos oss är det hörselskadade själva som fattar beslut, som driver frågorna.

Tillgänglighet är en annan grundläggande förutsättning för vår trovärdighet. Alla aktiviteter och arrangemang som HRF anordnar, helt eller delvis, ska vara tillgängliga för hörselskadade. Om vi inte lyckas vara tillgängliga inom vår egen organisation är det inte trovärdigt att kräva tillgänglighet av andra i samhället.

• Mod

Vi anser att varje hörselskadad människa ska kunna känna sig trygg nog att tala öppet om sin hörselskada och sina behov – hemma, på jobbet, i skolan och i alla andra sammanhang. Att alla med hörselproblem ska våga vara ärliga mot sig själva, ”kliva ut ur garderoben” och söka den hjälp de behöver. Att alla hörselskadade ska ha mod att stå upp för sina rättigheter och säga ifrån när dessa kränks.

Inget av det ovanstående kräver mod i ett bra samhälle. I ett bra samhälle är varje hörselskadad människa fri att vara sig själv, utan att behöva vara orolig för negativa attityder eller diskriminering. Det är ett sådant samhälle vi strävar efter.

Vi tror att alla hörselskadade kan finna detta mod, med hjälp av råd och stöd i rätt tid. Vi tror att kunskap är nyckeln till att ändra negativa värderingar som lägger hinder i vägen. Vi tror också att lagstiftning och regelverk inte är ett mål i sig, utan ett sätt att ändra både attityder och praktiska förutsättningar så att hörselskadade inte behöver kämpa eller visa mod för att få en fungerande tillvaro.

Förhållningssätt

En viktig uppgift för HRF är att ingjuta mod i hörselskadade, genom att erbjuda kunskap, råd och utbyte med andra i samma situation. Med vårt stöd kan individen få mod att stå upp för sina rättigheter, ta tillvara sina möjligheter och bli trygg i vissheten om att ”jag är inte ensam”.

Vi vågar stå upp för hörselskadades intressen, även när vi möter motstånd och även när vi utmanar starka krafter i samhället. Vi vågar ifrågasätta, kritisera och säga obekväma sanningar, om det gynnar hörselskadade.

Vi vacklar inte när vi ifrågasätts, vi vänder inte kappan efter vinden – men vi vågar ompröva och ändra oss när så är befogat. Vi vågar prova nya vägar och utvecklas.

• Engagemang

Vi tror att i stort sett alla människor bryr sig om andra människor och samhället omkring dem. Vi tror också att detta engagemang kan försätta berg när flera går samman och gör gemensam sak. Vi tror därför på intresseorganisationens kraft och förmåga att förändra världen.

Hur människor uttrycker sitt engagemang beror på individuella förutsättningar. Vi anser att en levande intresse- och medlemsorganisation måste vara öppen för olika typer av engagemang, men inom ramen för samma sammanhang, med utgångspunkt i samma syften, mål och värdegrund samt med respekt för demokratiskt fattade beslut.

Förhållningssätt

HRF ska vara en stark organisation som väcker och tillvaratar engagemang. Därför är det viktigt att våra mål och vår verksamhet upplevs som viktiga och meningsfulla av medlemmar, givare och andra som vi vill nå.

I allt vi gör utgår vi från hörselskadades verklighet, så att hörselskadade kan känna igen sig och andra kan förstå vad vi vill och varför. Vi är tydliga när vi beskriver våra mål, förklarar våra argument och motiverar vårt agerande och vår verksamhet. På så sätt kan vi engagera såväl beslutsfattare som allmänhet och vinna stöd för vår sak.

I detta ligger också ett viktigt ansvar. Som intresseorganisation är vi noga med att engagera medlemmar och andra på goda grunder – inte utifrån ett allmänt tyckande, utan utifrån gedigen kunskap och med stöd av välunderbyggda fakta.

Vi strävar också efter att öka trivseln, delaktigheten och samhörigheten inom vår organisation. HRF ska vara en rörelse som ständigt formas och förnyas, av och för hörselskadade. En rörelse som ständigt är på väg.